

**Муниципальное бюджетное дошкольное образовательное учреждение
«Детский сад «Василек» комбинированного вида»
Зайнсского муниципального района Республики Татарстан**

Приято: на педагогическом совете
Протокол №1 от «28» августа 2020года
Приказ №39 от 01.09.2020 г.

Утверждено:
Заведующий МБДОУ «Василек»
С.Н.Иванова

**Рабочая программа к УМК «Говорим по-татарски»
воспитателя по обучению детей татарскому языку МБДОУ
Шиаповой Т.Х.**

Кереш сүз	
1нчебүлек	
1.1	Программаның максаты һәм бурычлары
1.2	Программа принциплары
2нчебүлек	
2.1	Программа үзләштерүдә көтелгән нәтижәләр
2.2	Татар телен өйрәтүдә кулланыла тоган чаралар
2.3	Эш төрләре һәм формалары
2.4	Ата- аналар белән эш
2.5	Педагогик коллектив белән эш
2.6	Мәктәп белән бәйләнеш
3нчебүлек	
3.1	Уртанчылар төркеме (4-5 яшь)
3.2	Зурлар төркеме (5-6 яшь)
3.3	Мәктәпкә эзерлек төркеме (6-7 яшь)
4 нчебүлек	
4.1	Материаль - техник яктан тәэмин ителеш
4.2	Программалы - методик яктан тәэмин ителеш
4.3	Предметлы - үстерелешле әйләнә тирәлек
5 нчебүлек	
5.1	Баларның татар телендә аралаша белү дәрәжәсен тикшергәндә кулланырга мөмкин булган биремнәр.
6 нчебүлек	
6.1	Перспективное планирование учебно – образовательной работы
7 нчебүлек	
7.1	1 Балаларга татар теле өйрәтүчәтәрбиячәненәшкөнәбүленеше
8 нчебүлек	
8.1	Белем бирү эшчәнлегә челтәре
Әдәбият	

Кереш сүз

Балалар бакчасында рус балаларына татар теле өйрәтү буенча эш программасы - мәктәпкәчә тәрбия һәм белем учреждениесендә рус һәм башка милләт балаларын татарча сөйләшәргә, үзара һәм өлкәннәр белән аралашырга өйрәтү, төрле яктан үсеш өчен мөмкинлекләр тудыруга юнәлтелгән документ булып тора.

Эш программасы Федераль дәүләт белем стандартына (ФГОС) нигезләнеп төзелде, максат һәм бурычларны, көтелгән нәтижеләрне, белем бирү процессын оештыруны билгели.

Программа 4 яшьтән 7 яшькә кадәр булган рус телле балаларны татарча аралашырга өйрәтү эшчәнлекләрен үз эченә ала. Программа мәктәпкәчә яшьтәге баланың үсеш закончалыкларына, шәхси һәм эшлекле якин килү турындагы фундаменталь тикшеренүләргә, тел өйрәтү процессында методик стандарт итеп кабул ителгән коммуникатив технология принципларына, сөйләм барлыкка килү концепциясенә, мәктәпкәчә мәгариф сисемасы эшчәнлеген ачыкый торган норматив документларга нигезләнә.

1нче бүлек

1.1 Программаның максаты, бурычлары:

Максат: Информацион – коммуникатив технологияләр, уен – ситуацияләр, күргәзмәлек кулланып, тел өйрәтү, аралашу телгә тудыру.

Бурычлар: 1. Балаларның көнкүрешкә, табигатькә, жәмгыятькә кагылышлы сүзләр исәбенә сөйләмнән басту, сүз һәм сүзтәзмәләрен төрле ситуацияләрдә кулланышка кертү.

2. Мөстәкыйль фикер йөртәргә, жавап бирергә күнектәрү, балада үзенең сөйләмә белән кызыксыну һәм сизгерлек уяту.

3. Диалогик һәм монологик сөйләмне, хәтер, зинен сәләтләрен үстерү.

4. Сөйләм әдәбе (сорау, гозер, мөрәжәгать итү, рәхмәт белдерү, исәнләшү, сабуллашу) кагыйдәләрен, бер – беренә тыңлау, ишетү сыйфатлары, әдәпле итеп кара-каршы сөйләшә белү күнекмәләрен тәрбияләү.

1.2 Программа принциплары:

Коммуникативлык принцибы балаларны татар телен аралашу чарасы буларак куллануга эзерли. Телне фән буларак түгел, ә аралашу чарасы буларак өйрәтә.

Тел өйрәтү, тәрбия һәм үстерү бурычларының бер-берсе белән тыгыз бәйләнештә тормышка ашырылу принцибы.

Дәвамчанлык принцибы балалар бакчасы һәм башлангыч мәктәптә эшкәлтеләкне күздә тоту.

Белем бирү эшчәнлегенә мотивлашкан булу принцибы-бала материалны үз өчен кызык булганда, үзенең шәхси ихтияжларына туры килгәндә генә кабул итә һәм фикерли башлавында. Тел өйрәтү процессында әкияти сюжетлар карау, кызыклы таныш геройлар белән очрашу, уен элементларын куллану тел материалын өйрәнүнең мотивлашкан булуын тәмин итә. Телне аралашуга, уен ситуацияләренә бәйләп өйрәнгәндә, балалар тел өйрәнүнең практик әһәмиятен тоялар, эмоциональ күтәренкелек туа һәм алар тел материалын бик теләп үзләштерәләр.

Индивидуальләштерү принцибы тел өйрәткәндә социаль шәхес сыйфатларын үстерүне күздә тоту. Балаларның яшь үзгәрешләрен исәпкә ала.

Күрсәтмәлелек принцибы тел өйрәтүне, көндәлек тормыштагы һәртөрле эшчәнлеккә бәйлә рәвештә, балаларның тирә-юньне танып белүендә төп чара булып торган уен аша үткәрә.

Интеграция принцибы-һәр сөйләм төренең үзәнчәлеген исәпкә алу, тәрбияче сөйләмен техник чаралар ярдәмендә тыңлау, тел үзәнчелекләрен төрле күнегүләрдә бирү, балаларның диалогик сөйләмен үстерү.

2 нче бүлек

2.1 Программа үзләштерүдә көтелгән нәтижәләр

Уртанчылар төркеме (4-5 яшь)“Минем өем” проекты

Белем бирү эшчәнлегенең бурычлары

- 1.Тирә- юнь күзаллавын киңәйтә барып, иң якын кешеләре, уенчыклар, ашамлыклархисабына сүз байлыгын арттыру.
- 2.Өлкәннәр кушкан катлаулы булмаган биремнәрне аңлап, үти белүләренә ирешү.
- 3.Тәрбияче әйткән сүзләренә, кыска фразаларны кабатлап әйтә белүләренә ирешү.
- 4.Үз исемен дәрәс әйтә, исәнләшә, сабуулаша, рәхмәт әйтә белү күнекмәләрен үстерү.
- 5.Куелган сорауларны аңлап, сөйләмдә 2-3 сүз белән җавап кайтару күнекмәләрен үстерү.

Белем бирү эшчәнлегенең эчтәлеге

Лексик минимум – якынча 62 сүз.

“Минем өем” проекты темалары (“Гаилә”, “Ашамлыклар”, “Уенчыклар”, “Саннар”) буенча бирелгән лексиканы төрле ситуацияләрдә ишетеп аңлап куллана белергә өйрәтү, сөйләм күнекмәләрен булдыру.

Аларның тирә-юнь күзаллавын киңәйтә бару, югарыда күрсәтелгән темага караган сүзләр хисабына балаларның сүз байлыгын арттыру өстендә эшләү, аларда татар телендә сөйләшә башлау теләге уяту.

Актив үзләштерүләренә ирешү өчен әйбәр исемнәренә мәгънәсен аңлату һәм аларны дәрәс әйтү күнегүләре эшләү. Иң якын кешеләр (*әти, әни, бабай, әби, малай, кыз*), яраткан уенчыклар (*туп, машина, курчак, эт, песи куян, аю*), ашамлыклар (*алма, ипи, сәт, чәй*) һәм саннар (*бер, ике, өч, дүрт, биш*) хисабына сүзлекне баету һәм активлаштыру. Өйрәнгән сүзләренә аерым, күмәк, тәрбияче ярдәмендә кабатлый белү күнекмәләрен булдыру. *Алма бир. Мә, алма.*

Бу кем? Бу нәрсә? сорауларын аңлап җавап бирергә өйрәтү.

-*Бу кем? – Бу әти.*

-*Бу нәрсә? – Бу туп.*

Нинди? сорауын аңларга, дәрәс җавап бирергә өйрәтү.

-*Туп нинди? – Кечкенә.*

-*Машина нинди? – Матур.*

Әйбернең билгесен ачыклау максаты белән куела торган сорауларны аңларга һәм сөйләмдә җавап кайтарырга өйрәтү. (Зур, матур, кечкенә, чиста, әйбәт, пычрак, тәмле).

-Бу нәрсә? – Бу туп.

-Туп нинди? – Туп пычрак (зур, матур, кечкенә, чиста, әйбәт).

Тәрбияче әйткән сүзләрне, кыска фразаларны балаларның кабатлап әйтә белүләренә ирешү өстендә эшләү. Аларның өлкәннәр кушкан катлаулы булмаган биремнәрне аңлап, үти белүләренә ирешү (*мә, бир, утыр, аша, эч, уйна, ю, ал*).

-Мә, куян. – Бир куян.

Тәрбияче әйткән билге буенча предметны табу, күрсәтә белергә өйрәтү.

Зур машина ал. Тәмле алма бир.

Үз исемен дәрәс әйтә, исәнләшә, сабуллаша белергә өйрәтү, сүзләрне дәрәс, урынлы куллану.

Исәнме. – Исәнмесез. Сау бул. – Сау булыгыз. Мин кыз. - Мин Оля. Мин малай - Мин Коля.

Таныш предметларның исемнәрен ныгыту, куелган сорауга раслаучы, инкарь итүче сүзләрне (*әйе, юк*) дәрәс кулланырга өйрәтү

Син Коля? – Әйе.

Син кыз? – Юк, мин малай.

Мин, син алмашлыкларын аңларга һәм урынлы кулланырга өйрәтү.

Син кем? – Мин Коля.

Кечкенә күләмле шигырьләр, җырлар өйрәтү.

Белем бирү эшчәнлегенең нәтижеләре

Ирешелгән нәтижеләр:

Өлкәннәр кушкан катлаулы булмаган биремнәрне аңлап, үти белә.

Тәрбияче әйткән сүзләрне, кыска фразаларны кабатлап әйтә белә.

Үз исемен дәрәс әйтә, исәнләшә, сабуллаша, рәхмәт әйтә белә.

Куелган сорауларны аңлап, сөйләмдә 2-3 сүз белән җавап кайтара белә.

Бер-берсе һәм өлкәннәр белән 62 сүз кулланып татар телендә аралаша.

Бирелгән лексиканы төрле ситуацияләрдә ишетеп аңлап куллана белә, сөйләм күнекмәләре бар.

Татар телендә сөйләшү теләге бар.

Әйбер исемнәренә мәгънәсен аңлый һәм аларны дәрәс әйтә белә.

Гаилә, уенчыклар, ашамлыклар һәм саннар хисабына сүз байлыгы бар.

Өйрәнгән сүзләрне аерым, күмәк, тәрбияче ярдәмендә кабатлый белә.

Бу кем? Бу нәрсә? сорауларын аңлап, җавап бирә.

Әйбернең билгесен ачыклау максаты белән куела торган сорауны аңлый һәм сөйләмдә җавап кайтара белә.

Тәрбияче әйткән сүзләрне, кыска фразаларны кабатлап әйтә. Өлкәннәр кушкан катлаулы булмаган биремнәрне аңлап үти.

Тәрбияче әйткән билге буенча предметны таба, күрсәтә белә.

Үз исемен дәрәс әйтә, исәнләшә, сабуллаша белә, сүзләрне дәрәс, урынлы куллана.

Куелган сорауга раслаучы, инкарь итүче сүзләрне дәрес кулланана белә.
Мин, син алмашлыкларын аңлый һәм урынлы куллана.
Кечкенә күләмле шигырьләр, жырлар белә.

Тәрбияче һәм ата-аналар белән берлектә ирешергә кирәк нәтижәләр:

Сүз байлыгы аз.

Бирелгән лексиканы ишетеп аңлый, куллана белми.

Сорауларны аңлый, җавап бирә алмый.

Мин, син алмашлыкларын урынлы куллана белми.

Зурлар төркеме (5-6 яшь) “Уйный – уйный үсәбез” проекты

Белем бирү эшчәнлегенең бурычлары:

1. Тирә-юнь күзаллавын киңәйтә барып, яшелчәләр, савыт-сабалар, киёмнәр, өй җиһазлары, ашамлыклар темасына кергән сүзләр хисабына сүз байлыгын арттыру.
2. Гади сорауларны аңлап җавап бирү, мөрәҗәгать итә белүләренә ирешү.
3. Үзара һәм зурлар белән көндәлек тормышта татарча аралашуга чыгуларына ирешү.
4. Сөйләм күнекмәләрен үстерешле диалогларда, уеннарда, ситуатив күнегүләрдә камилләштерү.
5. Боерык фигураларне сөйләмдә аңлап дәрес куллана белү күнекмәләрен үстерү.

Белем бирү эшчәнлегенең эчтәлегә

Лексик минимум – якынча 45 сүз.

“Уйный-уйный үсәбез” проекты темалары (“Гаилә”, “Ашамлыклар”, “Уенчыклар”, “Саннар”, “Яшелчәләр”, “Савыт-саба”, “Киёмнәр”, “Шәхси гигиена”, “Өй җиһазлары”, “Бәйрәмнәр”) буенча бирелгән лексиканы төрле эшчәнлектә (уен, аралашу, музыка, хезмәт, хәрәкәт) ишетеп аңлап куллана белергә өйрәтү, сөйләм күнекмәләрен булдыру.

Яңа сүзләр хисабына баланың сөйләмен баету, тулыландыру. (*Кишер, суган, бәрәңге, кыяр, кәбестә, аш, ботка, кашык, тәлинкә, чынаяк, күлмәк, чалбар, бит, кул, өстәл урындык, карават, баллы, ничә, нинди, алты, җиде, сигез, тугыз, ун, кызыл, сары, яшел, зәңгәр, нәрсә кирәк, юа, ки, сал, йокла, хәерле көн, яратам, бар*).

Санау күнекмәләрен ныгыту, сөйләмдә камилләштерү.

Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? соравын аңлап, мөстәкыйль рәвештә сорау куя һәм дәрес җавап бирә белергә өйрәтү.

Раслаучы һәм инкарь итүче сүзләрне ныгыту, урынлы куллану. (*Әйе, юк*)

Исем + сыйфат конструкциясен сөйләмдә активлаштыру.

- *Бу кызыл тәлинкә.*

“Минем өем” проекты буенча өйрәнелгән боерык фигураларне ныгыту (*аша, эч, утыр, ю, уйна, йокла*), яңа боерык фигураларне (*ки, сал*) сөйләмдә аңлап дәрес куллана белергә өйрәтү, активлаштыру.

Алган белемнәрен, сөйләм күнекмәләрен үстерешле диалогларда, уеннарда, ситуатив күнегүләрдә камилләштерү.

Белем бирү эшчәнлегенң нәтижәләре

Ирешелгән нәтижәләр:

Гади сорауларны аңлап җавап бирү, мөрәҗәгать итә белә.

Үзара һәм зурлар белән көндәлек тормышта 107 сүз кулланып татар телендә аралаша.

Сөйләм күнекмәләрен үстерешле диалогларда, уеннарда, ситуатив күнегүләрдә куллана.

Боерык фигураларне сөйләмдә аңлап, дәрәҗә куллана.

“Уйный-уйный үсәбез” проекты темалары (“Гаилә”, “Ашамлыктар”, “Уенчыктар”, “Саннар” , “Яшелчәләр”, “Савыт-саба”, “Киёмнәр”, “Шәхси гигиена”, “Өй җиһазлары”, “Бәйрәмнәр”) буенча бирелгән лексиканы төрле эшчәнлектә (уен, аралашу, музыка, хезмәт, хәрәкәт) ишетеп аңлап куллана белә, сөйләм күнекмәләре бар.

Яңа сүзләр хисабына сүз байлыгы бар.

Санау күнекмәләре бар, сөйләмдә куллана белә.

Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? сорауларны аңлап, мөстәкыйль рәвештә сорау куя һәм дәрәҗә җавап бирә.

Раслаучы һәм инкарь итүче сүзләренә аңлай, урынлы куллана.

Исем + сыйфат конструкциясен сөйләмдә дәрәҗә куллана.

Боерык фигураларнесөйләмдә аңлап дәрәҗә куллана белә.

Алган белемнәрен, сөйләм күнекмәләрен үстерешле диалогларда, уеннарда, ситуатив күнегүләрдә куллана белә.

Тәрбияче һәм ата- аналар белән берлектә ирешергә кирәк нәтижәләр:

Сүз байлыгы аз.

Бирелгән лексиканы ишетеп аңлай, куллана белми.

Сорауларны аңлай, мөстәкыйль рәвештә сорау куя белми.

Сөйләм күнекмәләрен үстерешле диалогларда, уеннарда, ситуатив күнегүләрдә куллана алмый.

Мәктәпкә эзерлек төркеме (6-7 яшь)“Без инде хәзер зурлар – мәктәпкә илтә юллар”проекты

Белем бирү эшчәнлегенң бурычлары:

1. Ашамлыктар, кыргый хайваннар, кошлар, мәктәп темасына кергән сүзләр хисабына баланың сөйләмен баеп, тулыландыру.
- 2.Сөйләмне аралашу чарасы буларак камилләштерү, файдалана белү күнекмәләренә өйрәтү.
3. Диалогик һәм монологик сөйләмне үстерү.
4. Мөстәкыйль рәвештә сорау куя һәм дәрәҗә җавап бирә белергә күнектерү.

Белем бирү эшчәнлегенең эчтәлеге

Лексик минимум – якынча 60 сүз.

“Без инде хәзер зурлар – мәктәпкә илтә юллар” проекты темалары (“Гаилә”, “Ашамлыклар”, “Уенчыклар”, “Саннар” , “Яшелчәләр”, “Савыт-саба”, “Киёмнәр”, “Шәхси гигиена”, “Өй жиһазлары”, “Бәйрәмнәр”, “Танышу”, “Тату гаилә”, “Дусларны сыйлыйбыз”, “Кунак килде”, “Кафега барабыз”, “Күңелле уеннар”, “Без циркта”, “Безнең дуслар”, “Чана шуабыз”, “Без биибез”, “Күңелле сәяхәт”, “Мәктәп”, “Без әкият яратабыз”) буенча бирелгән лексиканы төрле эшчәнлектә (танып – белү, уен, аралашу, музыка, хезмәт, хәрәкәт) ишетеп аңлап куллана белергә өйрәтү, сөйләм күнекмәләрен булдыру.

Яңа сүзләр хисабына баланың сөйләмен баету, тулыландыру: *син кем, хәерле көн, тычкан, бу кем, бу нәрсә, нишли, йоклый, утыра, ашый, эчә, нишлисең, ашыйм, эчәм, уйный, уйныйм, утырам, барам, кая барасың, син нишлисең, сикер-сикерәм, сикерә, йөггерә, төлке, йөггер-йөггерәм, чәк-чәк, өчпочмак, яшь, бүре, керпе, тавык, этәч, үрдәк, чана, шуа, шуам, бие, биш, бийм, ак, кара, жырла-жырлыйм, зур рәхмәт, китап укый, расем ясыйм, укыйм, дәфтәр.*

Бу кем? Бу нәрсә? Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? Нишли? Син нишлисең? Кая барасың? соравын аңлап, мөстәкыйль рәвештә сорау куя һәм дәрәс җавап бирә белергә өйрәтү.

Алган белемнәрен, сөйләм күнекмәләрен үстерешле диалогларда, уеннарда, ситуатив күнегүләрдә камилләштерү. Монологик сөйләмне үстерү.

Белем бирү эшчәнлеге нәтижәләре

Ирешелгән нәтижәләр:

Сөйләмне аралашу чарасы буларак файдалана белә.

Диалогик һәм монологик сөйләм күнекмәләре бар.

Мөстәкыйль рәвештә сорау куя һәм дәрәс җавап бирә белә.

Бер-берсе һәм өлкәннәр белән 167 сүз кулланып татар телендә актив аралаша.

“Без инде хәзер зурлар – мәктәпкә илтә юллар” проекты темалары (“Гаилә”, “Ашамлыклар”, “Уенчыклар”, “Саннар” , “Яшелчәләр”, “Савыт-саба”, “Киёмнәр”, “Шәхси гигиена”, “Өй жиһазлары”, “Бәйрәмнәр”, “Танышу”, “Тату гаилә”, “Дусларны сыйлыйбыз”, “Кунак килде”, “Кафега барабыз”, “Күңелле уеннар”, “Без циркта”, “Безнең дуслар”, “Чана шуабыз”, “Без биибез”, “Күңелле сәяхәт”, “Мәктәп”, “Без әкият яратабыз”) буенча бирелгән лексиканы төрле эшчәнлектә (танып – белү, уен, аралашу, музыка, хезмәт, хәрәкәт) ишетеп аңлап куллана белә, сөйләм күнекмәләрен бар.

Яңа сүзләр хисабына сүз байлыгы бар.

Бу кем? Бу нәрсә? Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? Нишли? Син нишлисең? Кая барасың? соравын аңлап, мөстәкыйль рәвештә сорау куя һәм дәрәс җавап бирә белә.

Фигыльләре урынлы куллана.

Жырлар, шигырьләр белә.

Тәрбияче һәм ата-аналар белән берлектә ирешергә кирәк нәтижәләр:

Яңа сүзләр хисабына сүз байлыгы аз.

Бирелгән лексиканы диалогик һәм монологик сөйләмдә куллана алмый.

“Бу кем?”, “Бу нәрсә?”, “Нәрсә кирәк?”, “Нинди?”, “Ничә?”, “Нишли?”, “Син нишлисең?” “Кая барасың?” сорауларын мөстәкыйль рәвештә куя белми. Фигыльәрне урынлы куллана белми.

2.2 Татар телен өйрәтүдә кулланыла тоган чаралар

1. Эшчәнлек эшкәртмәләре, диагностик материаллар.

2. Тавышлы күрсәтмәлелек (һәр проект өчен аудиоязмалар, анимацион сюжетлар, мультфильмнар).

3. Картиналы һәм картиналы- дидактик күрсәтмәлелек (таратма һәм күрсәтмә рәсемнәр, жырлы-биюле уеннар, театр эшчәнлеген өчен атрибутлар).

4. Символик, график күрсәтмәлелек (пиктограммалар).

5. Күләмле күрсәтмәлелек (макетлар, муляжлар, уенчыклар).

6. Компьютерлы дидактик уеннар.

2.3 Эш төрләре һәм формалары

Программа бурычларын үтәүдә эш формаларының, практик гамәли алымнарның, чараларның әһәмияте зур. Төп эш төрләре булып түбәндәгеләр тора:

Предметлар белән эш: тасвирлау, уенчык белән диалог төзү, уен һәм әкиятләрдә катнашу.

1. Рәсемнәр белән эш: тасвирлау, үстерешле диалог.

2. Сюжетлы-рольле уеннар.

3. Әйлән-бәйлән, жырлы-биюле уеннар өйрәнү (аудиоязмага таянып).

4. Театральләштерү, сәхнәләштерү: бармак театры, битлекләр, костюмнар, театр күрсәтү.

5. Хәрәкәтле уеннар: туп белән уеннар, “Командир” уены, әйлән-бәйлән уены, зарядка уеннары.

6. Ижади һәм ситуатив уеннар: рольле уеннар, интервью, ситуатив күңегүләр.

7. Ситуатив, логик күңегүләрне ишетеп, аңлап эшләү.

8. Үстерешле диалоглар.

9. Аудиоязмалар тыңлау, кушылып әйтү, жырлау, кабатлау, ишеткән сүзгә рәсемдә табып күрсәтү.

10. Анимацион сюжетлар, мультфильмнар карау.

11. Интерактив уеннар.

2.4 Ата – аналар белән эш

- Ата – аналар жыелышында чыгышлар ясау.

- Консультацияләр үткәрү.

- Ачык ишекләр көне үткәрү.

- Балалар бакчасының сайтында информацияларне яңартып тору.
- “Татарча сөйләшәбез – Говорим по – татарски” папкаларындагы информацияларне яңартып тору.
- Индивидуаль консультациялар бирү, әңгәмәләр үткәрү.
- Ата- аналарның, балаларның рәсемнәре күргәзмәсе үткәрү.

2.5 Педагогик коллектив белән эш

- Педагоглар өчен татар теленә өйрәтү курслары үткәрү.
- Педагогик киңәшмәләрдә чыгышлар ясау.
- Консультациялар бирү.
- Төркем тәрбиячеләре һәм белгечләр белән берлектә бәйгеләр үткәрү.
- Ачык ишекләр көнендә эшчәнлек күрсәтү.

2.6 Мәктәп белән бәйләнеш

- Мәктәп һәм бакча балалары белән уртак бәйрәмнәр үткәрү.
- Ата- аналар жылышышларына гимназия һәм мәктәп укытучыларын чакыру.
- Үзара эшчәнлек һәм дәрәсләр карау.

Знчәбүлек

3.1 «Минем өем» проекты буенча тематик план

АКТИВ СҮЗЛӘР	СӨЙЛӘМ ҮРНӘГЕ	АУДИОЯЗМА АНИМАЦИОН СЮЖЕТ
ГАЙЛӘ – 18 СӘГАТЬ		
эти эни малай кыз мин исәнмесез сау булыгыз	-Бу кем? -Эти (эни, бабай, әби, кыз, малай). -Кем юк? -Эти (эни, бабай, әби, малай, кыз). -Исәнмесез. -Син кем? -Мин Коля (Оля).	Аудиоязма №1-23 Сюжетлар: 1. “Әйдәгез, дуслашыйк” 2. “Качышлы уйныйбыз” 3. “Шалкан”

<p>исэнме</p> <p>эт песи</p> <p>эйе юк сау бул</p> <p>эби бабай</p> <p>эйбэт</p>	<p>-Мин малай. -Сау булыгыз!</p> <p>-Исэнме, эни (эти, бабай, эби, кыз, малай, Мияу, Акбай). -Сау бул, эни (эти, бабай, эби, кыз, малай).</p> <p>-Кем анда? -Мин песи. Мин Мияу. -Кил монда. -Мин эт. Мин Акбай. -Кил монда.</p> <p>-Син Коля? -Эйе, Коля. -Син малай (кыз)? -Эйе (юк).</p> <p>-Эти? (эни, бабай, эби, кыз, малай). -Эйе. -Эни? (эти, бабай, эби, кыз, малай). -Юк.</p> <p>-Малай? -Юк, кыз. -Кыз? -Эйе, кыз.</p> <p>-Хэллэр ничек? -Эйбэт.</p>	
<p>АШАМЛЫКЛАР – 12 СӨГАТЬ</p>		
<p>ипи</p> <p>алма сөт</p>	<p>-Мэ, ипи (алма, сөт, чэй). -Рэхмэт, эби.</p> <p>-Коля, мэ ипи (алма, сөт, чэй).</p>	<p>Аудиоязма №24-39</p> <p>Сюжетлар: 1. “Тэмле” кибетендэ”</p>

<p>чэй</p> <p>мэ рэхмэт</p> <p>тэмле кил монда</p> <p>утыр</p> <p>аша эч</p>	<p>-Рэхмэт.</p> <p>-Мияу, кил монда. Утыр. (Акбай, Коля, Оля)</p> <p>-Оля, кил монда. Мэ ипи (алма, сөт, чэй). Ипи (алма, сөт, чэй) тэмле (ме)?</p> <p>-Ипи (алма, сөт, чэй) тэмле. Рэхмэт.</p> <p>-Мэ, тэмле алма (ипи).</p> <p>-Мэ, ипи (алма) аша.</p> <p>-Мэ, сөт (чэй) эч.</p>	<p>2. “Азат кунак чакыра”</p>
<p>УЕНЧЫКЛАР – 18 СӨГАТЬ</p>		
<p>бир туп</p> <p>зур кечкенэ</p> <p>матур курчак</p> <p>куян аю</p>	<p>- Бу нэрсэ?</p> <p>- Туп (курчак, куян, аю).</p> <p>-Курчак (туп, куян, аю) бир.</p> <p>-Мэ, курчак (туп, куян, аю).</p> <p>-Бу нэрсэ?</p> <p>-Аю (курчак, куян, туп).</p> <p>-Аю (курчак, куян, туп) нинди?</p> <p>-Аю (курчак, куян, туп) зур (матур, кечкенэ, эйбэт).</p> <p>- Аю (курчак, куян, туп) нинди?</p> <p>- Аю (курчак, куян, туп) зур (кечкенэ, матур, эйбэт).</p> <p>-Аю (курчак, куян, туп)?</p> <p>-Эйе.</p>	<p>Аудиоязма №40-53</p> <p>Сюжетлар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. “Паркка сэхэт” 2. “Уенчыклар үпкөлөгөн” 3. “Күнелле уеннар” 4. “Акбай һәм Мияу мажаралары”

<p>хэллэр ничек?</p> <p>уйна</p> <p>пычрак чиста</p> <p>ю</p>	<p>-Курчак (аю, куян, туп)? -Юк.</p> <p>-Бу нэрсэ? -Аю (курчак, куян, туп). -Мэ, аю (курчак, куян, туп). Уйна.</p> <p>-Коля, кил монда. Уйна. -Оля, кил монда. Уйна.</p> <p>- Аю (курчак, куян, туп) бир. - Аю (курчак, куян, туп) нинди? - Аю (курчак, куян, туп) зур. - Аю (курчак, куян, туп) кечкенэ.</p> <p>- Мэ, зур аю (курчак, куян, туп). - Мэ, кечкенэ аю (курчак, куян, туп). -Аю (курчак, куян), кил монда. Аша (утыр, эч, уйна).</p> <p>-Коля (Оля), аю (курчак, куян, туп) ю.</p> <p>-Туп (курчак, куян, аю) нинди? -Туп (курчак, куян, аю) пычрак (чиста). -Туп ю. - Туп чиста? - Юк, туп пычрак. (Эйе, туп чиста). Ю, ю, ю – туп (курчак, аю, куян) ю.</p>	
<p>САННАР - 6 СЭГАТЬ</p>		

бер ике өч дүрт биш	-Ничэ? -Бер (ике, өч, дүрт, биш) алма. -Ничэ малай? -Бер (ике, өч, дүрт, биш) малай. -Ничэ кыз? -Бер (ике, өч, дүрт, биш) кыз. -Өч? -Юк. -Ике? -Әйе. -Ничэ аю (туп, курчак, куян)? -Бер (ике, өч, дүрт, биш) аю.	Аудиоязма №54-60 Дәфтәрдә эш №14 Сюжет: 1. “Уйный-уйный саныбыз”
КАБАТЛАУ - 6 СӘГАТЬ		
		Аудиоязма №61-64 Дәфтәрдә эш №16-17 Сюжет: 1. “Күңелле ял итәбез”

3.2 «Уйный-уйныйсәбез» проекты буенча тематик план

АКТИВ СҮЗЛӘР	СӨЙЛӘМ ҮРНӘГЕ	АУДИОЯЗМА АНИМАЦИОН СЮЖЕТ
КАБАТЛАУ – 3 СӘГАТЬ		
	“Минем өем” проекты буенча	Аудиоязма №1 Сюжет: 1. “Шалкан”
ЯШЕЛЧӘЛӘР – 21 СӘГАТЬ		

<p>кишер</p> <p>баллы</p> <p>ничә</p> <p>суган бәрәңге</p> <p>кыяр</p> <p>кәбестә нинди</p> <p>алты жиде сигез тугуз ун</p>	<p>-Бу нәрсә? -Кишер. -Мә, кишер.</p> <p>-Нинди кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр)? -Зур (кечкенә) кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр) -Мә, зур (кечкенә) кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр) -Рәхмәт.</p> <p>-Зур кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр) -Кечкенә кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр) -Чиста кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр) -Пычрак кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр)</p> <p>-Кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр) нинди? -Кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр) тәмле, зур (кечкенә), матур, чиста (пычрак)</p> <p>Кишер баллы. Алма баллы. -Мә кишер(алма), аша. Баллы? -Әйе, баллы. Рәхмәт.</p> <p>-Ничә кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр)? Сана. -Ике (1-10) кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр) -Оля, кил монда. Мә, ике (1-10) кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр) -Ике (1-10) кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр)</p> <p>-Оля, кыяр (суган, бәрәңге, кәбестә, кишер) бир. -Мә, кыяр (суган, бәрәңге, кәбестә, кишер). -Рәхмәт.</p> <p>-Коля, (1-10) кәбестә (суган, бәрәңге, кишер, кыяр) бир. -Мә, (1-10) кәбестә (суган, бәрәңге, кишер, кыяр).</p>	<p>Аудиоязма №2-24</p> <p>Сюжетлар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. “Баллы кишер” 2. “Уйный-уйный эшлибез” 3. “Юл мажаралары” 4. “Кем эшләми, шул ашамый”
---	---	---

<p>кызыл сары</p> <p>яшел</p> <p>нәрсә кирәк?</p> <p>юа</p>	<p>-Сау бул, Коля.</p> <p>-Ничә кыяр (суган, бәрәңге, кәбестә, кишер)?</p> <p>-Бер (1-10) кыяр (суган, бәрәңге, кәбестә, кишер).</p> <p>-Кыяр (суган, бәрәңге, кәбестә, кишер) пычрак.</p> <p>-Бу туп.</p> <p>-Туп (алма) нинди?</p> <p>-Туп (алма) сары (кызыл, яшел)</p> <p>-Нинди туп (алма) юк?</p> <p>-Кызыл (сары, яшел) туп (алма) юк.</p> <p>-Кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр) кирәк?</p> <p>-Кирәк.</p> <p>-Коля, нәрсә кирәк?</p> <p>-Кыяр (суган, кишер, бәрәңге, кәбестә) кирәк.</p> <p>-Нинди кыяр?</p> <p>-Яшел (тәмле, чиста) кыяр.</p> <p>-Кыяр (суган, кишер, бәрәңге, кәбестә) пычрак.</p> <p>-Мә, кыяр (суган, кишер, бәрәңге, кәбестә) ю.</p> <p>-Оля кыяр (суган, кишер, бәрәңге, кәбестә) юа.</p>	
<p>АШАМЛЫКЛАР – 6 СӘГАТЬ</p>		
<p>аш ботка</p>	<p>тәмле аш (ботка, сөт, ипи, чэй)</p> <p>-Нәрсә кирәк?</p> <p>-Аш (ботка, сөт, ипи, чэй, кишер, кәбестә, кыяр, бәрәңге) кирәк.</p> <p>-Нинди аш (ботка, сөт, ипи, чэй, кишер, кәбестә, кыяр, бәрәңге)?</p> <p>-Тәмле аш (ботка, сөт, ипи, чэй, кишер, кәбестә, кыяр,</p>	<p>Аудиоязма №25-29</p> <p>Сюжет: 1. “Аш бүлмәсе”</p>

	<p>бэрэнгэ).</p> <p>-Мэ, аш (ботка, сөт, ипи, чэй, кишер, кэбестэ, кыяр, бэрэнгэ) аша (эч).</p> <p>-Рэхмэт. Аш (ботка, сөт, ипи, чэй, кишер, кэбестэ, кыяр, бэрэнгэ) тэмлэ.</p>	
САВЫТ-САБА - 6 СӨГАТЬ		
<p>кашык</p> <p>тэлинкэ</p> <p>чынаяк</p> <p>зэңгэр</p>	<p>-Кашык (тэлинкэ, чынаяк) бир.</p> <p>-Нинди кашык (тэлинкэ, чынаяк)?</p> <p>-Зур (кечкенэ, сары, яшел, кызыл, зэңгэр).</p> <p>-Ничэ кашык (тэлинкэ, чынаяк)?</p> <p>-(1-10 га) кашык (тэлинкэ, чынаяк).</p> <p>-Мэ, (1-10) кашык(тэлинкэ, чынаяк).</p> <p>-Мэ, кызыл (сары, яшел, зэңгэр). чынаяк (тэлинкэ, чынаяк).</p>	<p>Аудиоязма №30-37</p> <p>Сюжет:</p> <p>1. “Өч аю”</p> <p>2. “Чисталыкта - матурлык”</p>
КИЕМНӨР - 6 СӨГАТЬ		
<p>күлмэк</p> <p>чалбар</p> <p>ки</p> <p>сал</p> <p>йокла</p>	<p>яшел (кызыл, сары, зэңгэр) күлмэк (чалбар).</p> <p>чиста күлмэк (чалбар).</p> <p>матур күлмэк (чалбар).</p> <p>күлмэк (чалбар) юк.</p> <p>-Оля, күлмэк (чалбар) бир.</p> <p>-Нинди күлмэк (чалбар)?</p> <p>-Сары (кызыл, яшел, зэңгэр) күлмэк (чалбар).</p> <p>-Ничэ күлмэк (чалбар)?</p> <p>-Бер (1-10) күлмэк (чалбар).</p> <p>-Курчак, чалбар (күлмэк) ки (сал).</p> <p>-Оля, чалбар (күлмэк) бир.</p> <p>-Мэ, чалбар (күлмэк).</p> <p>-Рэхмэт. Курчак, мэ, чалбар (күлмэк) ки (сал).</p> <p>-Курчак, йокла.</p>	<p>Аудиоязма №38-43</p> <p>Сюжет:</p> <p>1. “Киёмнэр кибетендэ”</p> <p>2. “Шаян уенчыклар”</p>
ШӨХСИ ГИГИЕНА – 3 СӨГАТЬ		

бит кул хэерле көн	-Хэерле көн. -Мэ су, бит (кул) ю. -Бит (кул) чиста. -Бит (кул) чиста. -Әйе, бит (кул) чиста.	Аудиоязма № 43, 44-48 Сюжет: 1. “Ни өчен киёмнәр югалган?”
ӨЙ ЖИҢАЗЛАРЫ – 3 СӘГАТЬ		
өстэл уриндык карават	-Зур (кечкенә) урындык (өстэл, карават). -Зур аю, мэ зур карават (өстэл, урындык). -Кечкенә аю, мэ кечкенә карават (өстэл, урындык). -Нәрсә кирәк? -Карават (өстэл, урындык) кирәк. -Нинди карават? -Зур (кечкенә, сары, яшел, зәңгәр) карават. -Мэ, зур карават. -Рәхмәт.	Аудиоязма № 49 Сюжет: 1. “Маша һәм өч аю”
БӘЙРӘМ “ТУГАН КӨН” – 9 СӘГАТЬ		
яратам бар	-Мин алма (ипи, сөт, чәй, ботка, аш, кыяр, кәбестә, бәрәңге, кишер) яратам. -Мин Коля(ны) (Оля(ны) яратам. -Мин курчак(ны) (аю(ны), пәси(не), эт(не), куян(ны) яратам. -Нәрсә бар? -Туп (курчак) бар. -Нәрсә юк? -Туп (курчак) юк. “Бар”, “Юк” сүзләрен кулланып “Гаилә”, “Яшелчә” “Уенчыклар” темаларын кабатлау. Диалогларны кабатлау.	Аудиоязма №50-60 Сюжет: 1. “Туган көн” 2. ”Кем нәрсә ярата?”

	“Кибетле” уеннары.	
БЭЙРЭМ “САБАНТУЙ”- 3 СЭГАТЬ)		
	Ел дэвамьнда өйрэнелгэн сүзлэр, сөйлэм үрнэге кулланыла. “Гаилэ”, “Яшелчэ”, “Уенчыклар” темаларын кабатлау. “Кибетле” уеннары.	Аудиоязма №61-63 Сюжет: 1.“Сабантуй бэйрэме”

3.3 “Без инде хэзер зурлар-мэктэпкэ илтэ юллар” проекты буенча тематик план

АКТИВ СҮЗЛӨР	СӨЙЛЭМ ҮРНЭГЕ	АУДИОЯЗМА АНИМАЦИОН СЮЖЕТ
син кем		Аудиоязма №1 - 2
хэерле көн	-Хэерле көн, Оля (Коля). -Хэерле көн, эни (эти, бабай, эби).	Аудиоязма №3 - 5 Сюжет: “Мияу адашкан”
тычкан		Аудиоязма №6 Аудиоязма №7 - 8 Сюжет:”Аю баласы дөнья белән таныша”
бу кем?		Аудиоязма №9 - 10 Аудиоязма №11 Сюжет: “Батыр Мияу һәм куркак Куянкай”
бу нәрсә?	-Песи нишли? -Песи йоклый.	Аудиоязма №12
нишли?	-Әни нишли?	Дәфтәрдә эш №5

йоклый утыра	-Әни утыра.	Аудиоязма №13 - 14
ашый эчә	-Коля нишли? -Коля ашый (эчә).	Мультфильм: “Тату гаилә”
нишлисең? ашыйм эчәм	-Мияу, нишлисең? -Ашыйм. -Акбай, нишлисең? -Эчәм.	Аудиоязма №15
уйный уйным	-Оля (Коля), нишлисең? -Уйным.	Аудиоязма №16 - 18
утырам		Мультфильм: “Юмарт аю”
барам кая барасың? син нишлисең?	-Кая барасың? -Кафега барам. -Син нишлисең? -Мин бәрәңге ашыйм (чәй эчәм, уйным, барам, утырам, йоклый)	Аудиоязма №19
сикер-сикерәм	Туп, туп Матур туп. Сикер-сикер,	Аудиоязма №20
		Мультфильм: “Кафега барабыз”
		Аудиоязма №21-23
		Мультфильм: “Урманда күнелле уеннар”
		Аудиоязма №24
		Аудиоязма №25-28

<p>сикерэ йөгерэ төлке</p>	<p>Матур туп. Куян сикерэ (йөгерэ). Туп сикерэ. Песи сикерэ (йөгерэ). Төлке сикерэ (йөгерэ).</p>	<p>Мультфильм: “Көчлелэр, кыюлар, житезлэр” Аудиоязма №29-30</p>
<p>йөгер-йөгерэм</p>	<p>-Йөгер! Син нишлисең? -Мин йөгерэм.</p>	<p>Сюжет: “Жәнлеклэр спорт бэйрәмендә”</p>
<p>чэк-чэк өчпочмак</p>	<p>-Мин чэк-чэк ашыйм. -Мин өчпочмак ашыйм.</p>	<p>Аудиоязма №31-32</p>
<p>яшь</p>	<p>-Сиңа ничә яшь? -6 яшь.</p>	<p>Аудиоязма №33-34</p>
<p>бүре керпе</p>	<p>-Мин бүре. Мин зур, матур, чиста.</p>	<p>Сюжет: “Циркта”</p>
<p>тавык этәч</p>	<p>-Мин бүре. Мин зур, матур, чиста.</p>	<p>Аудиоязма №35 - 36</p>
<p>тавык этәч</p>	<p>Әтәч зур, матур Тавык кечкенә, матур</p>	<p>Аудиоязма №37 - 38</p>
<p>үрдәк</p>	<p>-Син кем? -Мин үрдәк.</p>	<p>Сюжет: “Шаян кошлар”</p>
<p>үрдәк</p>	<p>-Син кем? -Мин үрдәк.</p>	<p>Аудиоязма №39 - 40</p>
<p>үрдәк</p>	<p>-Син кем? -Мин үрдәк.</p>	<p>Аудиоязма №41</p>
<p>үрдәк</p>	<p>-Син кем? -Мин үрдәк.</p>	<p>Сюжет: “Урманда зур концерт”</p>
<p>үрдәк</p>	<p>-Син кем? -Мин үрдәк.</p>	<p>Аудиоязма №42 - 44</p>

чана шуа	Куян чана шуа.	
шуам	Мин чана шуам.	Аудиоязма №45 - 46 Сюжет: “Акбай туган көнгә барырга жыена”
бие бии	-Аю, әйдә, бие!	Аудиоязма №47 Аудиоязма №45, 48 – 49
биим		Сюжет: “Мияуның туган көне” Аудиоязма №50
ак кара	-Оля кызыл шар ярата? -Юк. -Оля яшел шар ярата? -Әйе, мин яшел шар яратам.	Аудиоязма №51 - 53 Сюжет: “Урман китапханәсендә” Аудиоязма №54 - 60
жырла-жырлым	-Син нишлисең? -Мин жырлым.	Сюжет “Уйный-уйный укыйбыз” Аудиоязма №61-63 Сюжет: “Урман мәктәбендә”
зур рәхмәт	жырлыйбыз зур рәхмәт	Аудиоязма №64 Сюжет: “Теремкәй” Аудиоязма №65-66
китап укый	Кыз китап укый.	Сюжет: “Кем нәрсә ярата?” Аудиоязма №67 - 71

рәсем ясым	рәсем ясым-алма ясым мәктәп	
укыйм	-Кем укый. -Мин укыйм.	
дәфтәр	бик тәмле Терем-терем, теремкәй, Зур түгел, кечкенә. Теремкәйдә тычкан яши. Теремкәйдә куян яши. Теремкәйдә бүре яши. Теремкәйдә төлке яши. Теремкәйдә аю яши. Алар бик дус. -Кәжә кая? -Әнә, кәжә кәбестә ашый. Кәжә кәбестә ярата. -Мин ипи яратам. Песи, син нәрсә яратасың? -Мин сөт яратам. Сөт тәмле. -Мә, кәжә, ботка аша. -Юк, кәбестә яратам. Кәбестә тәмле.	

4 нче бүлек

4.1. Материаль - техник яктан тәмин ителеш

Татар теле кабинеты	Белем бирү эшчәнлеге, индивидуаль, коррекцион эш, ата-аналар, педагоглар өчен консультацияләр, ачык	Зурлар һәм балалар өчен өстәлләр, урындыклар, принтер, , ноутбук, магнитофон, уенчыклар, дидактик, интерактив уеннар, балалар әдәбияты, тематик папкалар, альбомнар, укыту -методик комплект (демонстрацион, таратма материал, аудио, видео дисклар, маскалар, театрларның төрле төрләре), TP һәм РФ символикасы.
---------------------	---	---

4.2 Программалы - методик яктан тәмин ителеш

Зарипова З.М., Кидрячева Р. Г. Балаларбакчасында рус балаларына татар теле өйрәтү программасы. «Идел-Пресс», 2013.
 Кидрячева Р.Г. “Татарча сөйләшәбез”. 4-5 яшьлек балаларны татар теленә өйрәтү буенча методик ярдәмлек, «Хәтер», 2011.
 Кидрячева Р.Г. “Татарча сөйләшәбез”. 5-6 яшьлек балаларны татар теленә өйрәтү буенча методик ярдәмлек, «Хәтер», 2012.
 Кидрячева Р.Г. “Татарча сөйләшәбез”. 6-7 яшьлек балаларны татар теленә өйрәтү буенча методик ярдәмлек, «Татарстан китап нәшрияты», 2012.

4.3 Предметлы - үстерелешле әйләнә тирәлек

Тавышлы күрсәтмәлелек

Кидрячева Р.Г. “Минем өем” проеты буенча 4-5 яшьлек балалар өчен укыту-методик комплектына аудиоязмалар. “Аксу” компаниясе, 2012.
 Кидрячева Р.Г. “Уйный- уйный үсәбез” проекты буенча 5-6 яшьлек балалар өчен укыту-методик комплектына аудиоязмалар. “Аксу” компаниясе, 2012.
 Кидрячева Р.Г. “Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар”, проекты буенча 6-7 яшьлек балалар өчен укыту-методик комплектына аудиоязмалар. “Аксу” компаниясе, 2012.
 Кидрячева Р.Г. “Минем өем” проекты буенча 4-5 яшьлек балалар өчен анимацион сюжетлар. “Аксу” компаниясе, 2012.
 Кидрячева Р.Г. “Уйный- уйный үсәбез” проекты буенча 5-6 яшьлек балалар өчен анимацион сюжетлар. “Аксу” компаниясе, 2012.

Күрсәтмә, таратма материаллар, театр эшчәнлегенә өчен атрибутлар.

“Минем өем” проекты буенча 4-5 яшьлек балалар өчен

1. А4 формат ында күрсәтмә рәсемнәр.	«Минем гаилә» Бабай, әби, эти, эни, малай, кыз.	Һәрберсе 1 данә
	Зур уенчыклар: курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина. Кечкенә уенчыклар: курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина.	Һәрберсе 1 данә
	«Ашамлыклар»	Һәрберсе

	Ипи, алма, чэй, сөт.	1 данэ
	«Уенчыклар» Курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина. курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина – пычрак уенчыклар.	Һәрберсе 1 данэ
	Сюжетлы рәсемнәр: «Куян өйгә керә, өйдә аю утыра». «Куян өйдән чыга, сабуллаша».	Һәрберсе 1 данэ
	Рәсемнәр: 1 куян, 2 куян, 3 куян, 4 куян, 5 куян; 1 аю, 2 аю, 3 аю, 4 аю, 5 аю; 1 курчак, 2 курчак, 3 курчак, 4 курчак, 5 курчак; 1 туп, 2 туп, 3 туп, 4 туп, 5 туп; 1 машина, 2 машина, 3 машина, 4 машина, 5 машина; 1 песи, 2 песи, 3 песи, 4 песи, 5 песи; 1 эт, 2 эт, 3 эт, 4 эт, 5 эт.	Һәрберсе 1 данэ
2. А3 форматында өй рәсеме.	Өй макеты	1 данэ
3. А5 форматында таратма рәсемнәр.	«Минем гаилә» Бабай, эби, эти, эни, малай, кыз.	Һәрберсе 15 данэ
	«Ашамлыклар» Ипи, алма, чэй, сөт.	Һәрберсе 15 данэ
	«Уенчыклар» Курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина.	Һәрберсе 15 данэ
4. Театр эшчәнлеген өчен атрибутлар.	Битлекләр: бабай, эби, эти, эни, малай, кыз, куян, аю, песи, эт.	Һәрберсе 15 данэ
Бармак уеннары өчен атрибутлар	бабай, эби, эти, эни, малай, кыз, эт Акбай, песи Мияу, аю, куян.	Һәрберсе 15 данэ

“Уйный-уйный үсәбез” проекты буенча 5-6 яшьлек балалар өчен

1. Күрсәтмә рәсемнәр.	«Минем гаилә» Малай, кыз рәсемнәр («Курчакны киендер» уены. Кыз, малай өчен киёмнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), футболка, шорты, чалбар, сарафан - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	«Уенчыклар» Зур уенчыклар: курчак, туп, машина - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә уенчыклар: курчак, туп, машина - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	«Ашамлыклар» Аш, ботка, чәк-чәк, конфет, сок.	Һәрберсе 1 данә
	«Савыт-саба» Зур рәсемнәр: кашык, тәлинка, чынаяк - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: кашык, тәлинка, чынаяк - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	«Җиләк-жимешләр» Зур рәсемнәр: яшел алма, сары, кызыл, банан, апельсин, виноград, груша. Кечкенә рәсемнәр: яшел алма, сары, кызыл, банан, апельсин, виноград, груша.	Һәрберсе 1 данә
	«Яшелчәләр» Зур рәсемнәр: кишер, бәрәңге, суган, кыяр, кәбестә. Кечкенә рәсемнәр: кишер, бәрәңге, суган, кыяр, кәбестә.	Һәрберсе 1 данә
	«Киёмнәр» Зур рәсемнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), чалбар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), чалбар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	«Өй жиһазлары» Зур рәсемнәр: карават, урындык, өстәл - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: карават, урындык, өстәл - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	«Төсләр» Палитра: зәңгәр, кызыл, сары, яшел.	Һәрберсе 1 данә
	«Саннар»10)	Һәрберсе 1 данә
2. Таратма рәсемнәр.	«Минем гаилә» Малай, кыз рәсемнәре: («Курчакны киендер» уены. Кыз, малай өчен киёмнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), футболка, шорты, чалбар, сарафан - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 15 данә
	«Уенчыклар» Зур уенчыклар: курчак, туп, машина - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә уенчыклар: курчак, туп, машина - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 15 данә

	«Ашамлыктар» Аш, ботка, чэк-чэк, конфет, сок.	Һәрберсе 15 данә
	«Савыт-саба» Зур рәсемнәр: кашык, тәлинка, чынаяк - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: кашык, тәлинка, чынаяк - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 15 данә
	«Жиләк-жимешләр» Зур рәсемнәр: яшел алма, сары, кызыл, банан, апельсин, виноград, груша. Кечкенә рәсемнәр: яшел алма, сары, кызыл, банан, апельсин, виноград, груша.	Һәрберсе 15 данә
	«Яшелчәләр» Зур рәсемнәр: кишер, бәрәңге, суган, кыяр, кәбестә. Кечкенә рәсемнәр: кишер, бәрәңге, суган, кыяр, кәбестә.	Һәрберсе 15 данә
	«Киемнәр» Зур рәсемнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), чалбар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), чалбар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 15 данә
	«Өй жиһазлары» Зур рәсемнәр: карават, урындык, өстәл - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: кровать, стул, стол - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 15 данә
3.Буяу өчен график рәсемнәр	1 аю, 2 куян, 2 машина, 2 курчак, 3 бәрәңге, 4 кәбестә, 4 курчак, 5 песи, 6 алма, 6 кыяр, 7 туп, 7 бәрәңге, 8 кишер, 9 суган, 10 эт.	Һәрберсе 15 данә
4.Театр эшчәнлеген өчен атрибутлар.	Битлекләр: кишер, суган, кыяр, бәрәңге, кәбестә, алма.	Һәрберсе 15 данә
5. Театр эшчәнлеген өчен атрибутлар.	1.Өстәл театры өчен атрибутлар (конус формасында): «Өч аю»: эти аю, эни аю, бала аю. 2. Өстәл театры өчен атрибутлар (конус формасында): «Кем нәрсә ярата»: песи, эт, аю, куян, кәжә, этәч. өстәл (зур, уртача зурлыкта, кечкенә); урындык (зур, уртача зурлыкта, кечкенә); карават (зур, уртача зурлыкта, кечкенә).	Һәрберсе 1 данә Һәрберсе 1 данә

“Без инде хәзер зурлар-мәктәпкә илтә юллар” проекты буенча 6-7 яшьлек балалар өчен

1.А 4	Үрдәк, бүре, этәч, тавык, зур тычкан, кечкенә тычкан, китап, альбом, клей, линейка, ручка, карандаш,	Һәрберсе
-------	--	----------

форматын а күрсәтмә рәсемнәр.	пенал, дәфтәр, кофе, пицца, бәрәңге фри, өчпочмак.	1 данә
	Шарлар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	Сюжетлы рәсемнәр: куян чана шуа, аю чана шуа, бүре чана шуа, төлке чана шуа, үрдәк чана шуа, тавык чана шуа, тычкан чана шуа, төлке бии, керпе йоклый, бүре йөгәрә, төлке утыра, керпе уйный, аю йоклый, песи сөт эчә, эт ашый, төлке йөгәрә, куян сикерә, тычкан ашый, этәч жырлый, кыз кул юа, малай китап укый, кыз китап укый, төлке китап укый, куян китап укый, эни кул юа, эти йоклый, малай утыра, кыз бит юа, эби утыра, бабый йоклый.	Һәрберсе 1 данә
2. А5 форматын да таратма рәсемнәр.	Үрдәк, бүре, этәч, тавык, зур тычкан, кечкенә тычкан, китап, альбом, клей, линейка, ручка, карандаш, пенал, дәфтәр, кофе, пицца, бәрәңге фри, өчпочмак.	Һәрберсе 15 данә
	Шарлар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 15 данә
	Сюжетлы рәсемнәр: куян чана шуа, аю чана шуа, бүре чана шуа, төлке чана шуа, үрдәк чана шуа, тавык чана шуа, тычкан чана шуа, төлке бии, керпе йоклый, бүре йөгәрә, төлке утыра, керпе уйный, аю йоклый, песи сөт эчә, эт ашый, төлке йөгәрә, куян сикерә, тычкан ашый, этәч жырлый, кыз кул юа, малай китап укый, кыз китап укый, төлке китап укый, куян китап укый, эни кул юа, эти йоклый, малай утыра, кыз бит юа, эби утыра, бабай йоклый.	Һәрберсе 15 данә
8x10форматын да пиктограммалар	Бии, йоклый, утыра, ашый, эчә, уйный, сикерә, йөгәрә, укый, рәсем ясыый, жырлый, чана шуа, мин, кыз, малай, эби, бабай.	Һәрберсе 15 данә
15x20 форматында пиктограммалар	Бии, йоклый, утыра, ашый, эчә, уйный, сикерә, йөгәрә, укый, рәсем ясыый, жырлый, чана шуа, мин, кыз, малай, эби, бабай, куян, төлке, песи, эт, аю, этәч, тавык, үрдәк, керпе, тычкан.	Һәрберсе 1 данә

5 нче бүлек

5.1 Уку елы ахырында уртанчылар, уку елы башында зурлар төркеме балаларының

“Минем өем” проекты буенча татар телен үзләштерү дәрәжәләрен билгеләү.

№	Баланың	Биремнәр	Нәтижә
---	---------	----------	--------

		1	2	3	4	5	баллар	дәрәжә
		“Минем өем” проекты буенча өйрэнгән лексиканы сөйләмдә куллану. (Өйрэнгән темалар буенча дүрт – биш рәсем яисә предмет күрсәтелә, татарча исемнәрен әйтергә кушыла)	Ягымлы сүзләр куллану (“исәнме”, “сау бул”, “рәхмәт”)	Боярыкны аңлап үтәү һәм куллана белү (кил, утыр, сикер, ю, аша, эч)	Тирә - юньдәге предметларның сыйфагын, күләмен белдерә торган сүзләрне аңлап сөйләмдә куллану.	Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сарап алу, тәкъдим итү, инкаръ иү, раслау)		
1.	Коля							
2.	Оля							
Нәтижеләрне билгеләү								
Югары дәрәжә 2,7 дән 3 кә кадәр				Бала сөйләмдә актив, сорауларга җавап бирә, яхшы аралаша.				
Уртача дәрәжә 2 дән 2,6 га кадәр				Сүз байлыгы бар, аралашуда бик үк актив түгел.				
Уртачадан түбән дәрәжә 1 дән 2 гә кадәр				Аңлый, русча җавап бирә.				

Балаларның татар телендә аралаша белү дәрәжәсен тикшергәндә кулланырга мөмкин булган биремнәр.

1. “Минем өем” проекты буенча өйрэнгән лексиканы сөйләмдә куллану.

1. Дидактик уен. “Бу кем?” (I вариант)

(Лексика: әти, әни, кыз, малай, әби, бабай)

Уен эчтәлегә: Өй рәсеме. Өй тирәсендә гаилә әгъзалары рәсемнәре (комплекттагы күрсәтмә рәсемнәр). Тәрбияче рәсемнәргә күрсәтеп сорый:

Бу кем? (“Әни”...).

2. Дидактик уен “Кем юк?” (II вариант)

(Лексика шул ук). Уен шул ук рәсемнәр кулланып үткәрелә. Тәрбияче бер рәсемне алып куя. Баладан сорый: "Кем юк?" ("Әби"...)

Уенны интерактив тактада да, бала белән бала арасында диалог формасында да үткәрергә була)

3. Дидактик уен "Кәрзində нәрсә бар?"

(Лексика: ипи, алма, сөт, чәй)

Уен эчтәлеге: Мияу кәрзин белән ашамлыklar алып килгән. Мияу ашамлык муляжларына күрсәтә, исемен сорый: "Бу нәрсә?" ("Алма"...)

4. Дидактик уен "Нәрсә юк?"

Мияу бер ашамлык муляжын яшереп куя: "Нәрсә юк?". Бала нәрсә юклыгын әйтергә тиеш. ("Алма"...) Уенны рәсемнәр кулланып та үткәрәп була.

5. Дидактик уен "Мин әйтәм, син күрсәт һәм әйт"

(Лексика: әти, әни, кыз, малай, әби, бабай; куян, аю, туп, машина, курчак, эт, пәси, ипи, алма, сөт, чәй).

Уен эчтәлеге: Балага уенчык яисә уенчык рәсемнәре бирелә. Бала, тәрбияче әйткән уенчыкны яисә уенчык рәсемен табып күсәтергә һәм исемен кабатлап әйтергә тиеш.

6. Дидактик уен "Исемен әйтсәң бирәм"

(Лексика: куян, аю, туп, машина, курчак, эт, пәси)

Уен эчтәлеге: Тәрбияче өстәлендә уенчыklar яисә рәсемнәр. Тәрбияче балага уенчыкны (рәсемне) күрсәтә, сорый: "Бу нәрсә?" - "Алма"... ; "Бу кем?" - "Әти"... Бала уенчык исемен дәрәс әйтсә ана уенчыklar, яисә таратма рәсемнәр бирелә.

7. Дидактик уен "Серле янчык"

(Лексика: куян, аю, туп, машина, курчак, эт, пәси)

Уен эчтәлеге: Балага уенчыklar күрсәтелә, исемен әйтеп янчыкка салына. Бала янчыктагы уенчыкны капшап исемен әйтә, алып күрсәтә.

8. Дидактик уен "Әйе-юк"

Сүзнең дәрәс үзләштерелүен тикшерү йөзеннән (аңлап яки аңламыйча әйтү) төрле вариантта сораулар бирелә: "Бу нәрсә?" - "Аю"... ; "Бу аю?" - "Әйе, аю"... ; "Бу куян?" - "Юк, пәси"...

Югары балл (2.7-3) — сүз байлыгы житәрлек, уенчык, әйберләренә үзлектән, аңлап дәрәс күрсәтә, исемен әйтә.

Уртача балл (2-2.6) - сүз байлыгы бар, кайбер сорауларга тәрбияче ярдәмендә жавап бирә.

Уртачадан түбән балл (1-2) - аңлый, русча жавап бирә.

2. Ягымлы сүзләр куллану (“исәнме”, “сау бул”, “рәхмәт”).

Ситуатив күнегүләр:

- а) Ситуатив күнегү “Куян аюга кунакка килә”. Ул ишектән кергәндә аюга нәрсә әйтә? (Ничек исәнләшә?), "Исәнме аю".
- б) Ситуатив күнегү “Куян аюда кунакта булды”. Ишектән чыгып киткәндә куян аю белән ничек сабуллаша? (Нәрсә әйтә?) "Сау бул, аю".
- в) Уен ситуациясе "Кунак сыйлау". Акбайда (Мияуда) кунакта.

Тәрбияче Акбай (Мияу) ролендә. Ул баланы, ашамлык, жиләк-жимеш (алма, груша, банан һ.б.) муляжлары белән "сыйлый". Тәрбияче баланың "рәхмәт" әйтә белүен билгели.

г) Уен ситуациясе "Дустыңны сыйла". Балаларны парлаштырып бер-берсен сыйларга тәкъдим итү. Рәхмәт әйтә белүләрен билгеләү.

д) Ситуатив күнегү "Акбайга ("Мияуга", "Курчакка", "Дустына") уенчык бүләк ит".

Югары балл (2,7-3) - бала ситуацияләрдә ягымлы сүзләрне урынлы куллана.

Уртача балл (2-2.6) - тәрбияче ярдәмендә жавап бирә.

Уртачадан түбән (1-2) - аңлый, сорауга жавапны русча әйтә.

3. Боерыкны аңлап үтәү һәм куллана белү (кил, утыр, сикер, ю, аша, эч).

1. Сүзле уен "Мин әйтәм - син эшлә" ("Командир").

2. Сүзле уен "Шаян уенчыклар" (Уен баланың боерыкларны аңлы рәвештә үтәвен тикшерү өчен бирелә. Уенның эчтәлеге: Тәрбияче уенчыкка боерык бирә, мәсәлән: Утыр! Ә уенчык “ашый” башлый. Бала боерыкны дәрәс итеп үтәп күрсәтә).

Югары дәрәжә (2,7-3) - бала боерыкны аңлап, дәрәс үти.

Уртача дәрәжә (2-2,6) - ялгыша.

Уртачадан түбән дәрәжә (1-2) - татарча аңламый, боерыкларны үтәми.

4. Тирә-юньдәге предметларның сыйфат билгеләрен, күләмен белдерә торган сүзләрне аңлап сөйләмдә куллану.

1. Дидактик уен "Уенчык нинди?" (зур, кечкенә, чиста, пычрак, әйбәт, матур).

Уен эчтәлеге: зур-кечкенә уенчыклар күрсәтелә. Тәрбияченең "Нинди?" соравына бала уенчыкның исемнән сыйфат билгесе белән әйтергә тиеш.

-Нинди курчак? - Зур (кечкенә, чиста, пычрак, әйбәт, матур) курчак.

Эш дәфтәрәндәге 11 нче биремне кулланып була.

2. Дидактик уен "Тап, күрсәт һәм әйт" (чиста, пычрак).

Комплекттагы күрсәтмә рәсемнәр кулланып үткәрелә. Тәрбияче әйткән рәсемне бала табып күрсәтә, әйтә. ("Чиста туп", "Пычрак аю" ...).
Эш дәфтәрендәге 13 нче биремне кулланып була.

3. Дидактик уен "Курчакка бүләк".

Тәрбияче зур курчакка- зур туп, кечкенә курчакка- кечкенә туп бүләк итәргә куша. "Мә, зур туп", "Мә, кечкенә туп".

4. Дидактик уен "Дөрес сана".

Санау күнекмәләрен билгеләү (1-5 кадәр). Тәрбияче уенчылар, муляжлар санарга тәкъдим итә. Төркемдәге балаларны да санарга була.
"Ничә малай?", "Ничә кыз?".

5. Дидактик уен "Ничә?".

Санау күнекмәләрен тикшерү өчен шулай ук, укыту методик комплектындагы күрсәтмә рәсемнәрне дә кулланып була.
- Ничә туп?- Биш туп.

Югары дәрәжә (2,7-3) - әйберләрнең сыйфат билгеләрен, күләмен исем белән кушып дөрес әйтә.

Уртача дәрәжә (2-2.6) - 1-2 билгесен әйтә.

Уртачадан түбән дәрәжә (1-2) - әйберләрнең билгеләрен, күләмен рус телендә әйтә.

5. Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сарап алу, тәкъдим итү, инкарь итү, раслау).

1. Уен ситуациясе "Әйдәгез танышабыз".

"Син кем?" соравына аңлап җавап бирүе билгеләнә. К нам пришла новая кукла, она хочет с вами познакомиться: -Исәнмесез. Мин Алсу. Син кем? (Мин Оля (Коля). -Мин Алсу, мин кыз. Син кыз? (Юк, мин малай (әйе, мин кыз).

2. Уен ситуациясе "Кунак каршылыбыз".

а) Тәрбияче: К нам идут гости.

Спроси. "Кто там?". "Кем анда?"- Мин әби (бабай).

"Позови бабушку (дедушку)". -Әби (бабай) кил монда.

"Поздоровайся с бабушкой (дедушкой)"- Исәнме,әби (бабай).

"Спроси у бабушки (дедушки) как дела?"- Әби (бабай) хәлләр ничек?- Әйбәт, рәхмәт.

"Предложи бабушке (дедушке) сесть". - Әби (бабай) утыр.

"Предложи бабушке (дедушке) пить чай" - Мә, чәй, эч.

Скажи: "До свидания!" Сау бул, әби! (бабай).

б) Балага "кунак" белән исәнләшергә, хәлен сорарга, чакырып утыртырга, сыйларга("аша,эч") һәм сабуллашырга тәкъдим ителә.

Эш дәфтәрендәге 3 нче биремне кулланып була.

1. Уен ситуациясе "Кунактарны сыйла".

Угости Акбай хлебом, Мияу молоком.

-Мә, Акбай ипи, аша. - Рәхмәт.

-Мә, Мияу сөт, эч. - Рәхмәт.

Эш дәфтәрәндәге 16 нчы биремне кулланып була.

2. Уен ситуациясе "Бер - береңне сыйла".

(Ашамлык муляжлары кулланып)

"Угости яблоком".

- Мә, алма, аша.- Рәхмәт.

"Спроси, яблоко вкусное?"

- Алма тәмле?- Әйе, тәмле.

Эш дәфтәрәндәге 6 нчы биремне кулланып була.

3. Уен ситуациясе "Уенчыктар илендә"

1. Ты пришел в магазин игрушек. Попроси игрушку, которая тебе нравится.

-Куян бир (әле).- Рәхмәт.

2. Предложи поиграть с игрушкой.

- Мә, туп, уйна. - Рәхмәт.

3. Позови друга, предложи помыть игрушку.

-Коля, кил монда.- Мә, туп, ю.

4. Поменяйтесь игрушками. Попроси у друга игрушку, предложи ему свою .

- Коля, туп бир - Мә, туп.

- Рәхмәт.

Югары дәрәжә (2,7-3) - аралаша, сөйләм күнекмәләрен актив куллана.

Уртача дәрәжә (2-2.6) - тәрбияче ярдәмендә аралаша.

Уртачадан түбән дәрәжә (1-2) - аңлый, русча жавап бирә.

Уку елы ахырында зурлар, уку елы башында мәктәпкә эзерлек төркеме балаларының “Уйный-уйный үсәбез” проекты буенча татар телен үзләштерү дәрәжәләрен билгеләү.

1. “Уйный – уйный үсәбез” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану.

№	Баланың фамилиясе, исеме	Биремнәр					Нәтижә	
		1	2	3	4	5	баллар	дәрәжә
		“Уйный – уйный үсәбез” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. (Өйрәнгән темалар буенча биш – алты рәсем яисә предмет күрсәтелә, татарча исемнәрен айтырга кушыла)	Ягымлы сүзләр куллану (“исәнме”, “сау бул”, “рәхмәт”, “исәнмесез”, “сау булыгыгыз”)	Берыккы бирә белү (кил, утыр, сикер, уйна, ю, аша, эч, ки, сал)	Уен ситуацияләрендә үзлектән сорау бирә белү (Нәрсә кирәк? Нинди? Ниче?)	Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкаръ итү, раслау)		
1.	Коля							
2.	Оля...							
Нәтижәләрен билгеләү								
Югары дәрәжә 2,7 дән 3 кә кадәр					Бала сөйләмдә актив, үзлектән сорау бирә, яхшы аралаша.			
Уртача дәрәжә 2 дән 2,6 га кадәр					Сүз байлыгы бар, тәрбияче ярдәмендә аралаша.			
Уртачадан түбән дәрәжә 1 дән 2 гә кадәр					Аңлый, русча җавап бирә.			

(Өйрәнгән темалар буенча биш – алты рәсем яисә предмет күрсәтелә, татарча исемнәрен әйтергә кушыла)

1. Дидактик үен “Бу нәрсә?”

(Лексика: аш, ботка, сөт, кашык, тәлинкә, чынаяк).

Уен эчтәлеге: Тәрбияче рәсемнәргә күрсәтеп сорый:

- Бу нәрсә? (“Аш”...)

2. Дидактик уен “Кәрзиндә нәрсә бар?”

(Лексика: кишер, суган, бәрәңге, кыяр, кәбестә, алма).

Уен эчтәлеге: Куян кәрзин белән яшелчәләр һәм жиләк-жимеш алып килгән. Куян сорый: “Нәрсә бар?” (“Кәбестә”...)

3. Дидактик уен “Нәрсә юк?”

(Лексика: кишер, суган, бәрәңге, кыяр, кәбестә, алма).

Куян бер яшелчә муляжын яшереп куя: “Нәрсә юк?”. Бала нәрсә юклығын әйтергә тиеш. Уенны рәсемнәр кулланып та үткәрергә була.

4. Дидактик уен “Дәрәсен әйт”

(Лексика: күлмәк, чалбар, сарафан, өстәл, урындык, карават).

Уен эчтәлеге: Балага рәсемнәр бирелә. Бала рәсемнәрнең исемен атый һәм күрсәтә.

Югары балл (2.7-3) — сүз байлыгы житәрлек, яшелчәләр, савыт-сабалар, киёмнәр, өй жиһазлары атамаларын аңлап дәрәс күрсәтә, исеменнән әйтә һәм куелган сорауларга җавап бирә.

Уртача балл (2-2,6) - сүз байлыгы бар, кайбер сорауларга тәрбияче ярдәмендә җавап бирә.

Уртачадан түбән балл (1-2) - аңлый, русча җавап бирә.

2. Ягымлы сүзләр куллану (“Исэнме”, “Сау бул”, “Рәхмәт”, “Исэнмесез”, “Сау булыгыз”).

Ситуатив күнегүләр (уртанчылар төркемендәге ягымлы сүзләр бүлеген кара):

а) Поздоровайся с Акбаем.

б) Спроси как дела у Акбая.

в) Скажи спасибо Акбаю. Спроси как дела.

г) Попрощайся с Акбаем.

д) Поздоровайся с воспитателем, Мияу и Акбай.

е) Попрощайся с воспитателем, Мияу и Акбай.

Югары балл (2.7-3) — бала сөйләмдә ягымлы сүзләрне урынлы куллана.

Уртача балл (2-2,6) – уен ситуацияләрен тәрбияче ярдәмендә төзи.

Уртачадан түбән балл (1-2) – аңлый, җавап бирә алмый.

3. Боерыкны бирэ белү (кил, утыр, сикер, уйна, ю, аша, эч, ки, сал).

Балаларның боерыкларны бирэ белү күнекмэләрен тикшерү. Балалар бер-берсенә боерык бирэләр. Саша, аша! – Саша ашау хәрәкәтләре күрсәтә. Алга таба Саша үзе башка балага боерык бирэ һәм шундый тәртиптә дәвам ителә.

(Лексика: кил, утыр, сикер, ю, аша, эч, уйна, ки, сал).

Югары балл (2,7-3) – 8-9 сүз.

Уртача балл (2-2.6) – 5-6 сүз.

Уртачадан түбән (1-2) – 1-2 сүз.

4. Уен ситуацияләрендә үзлектән сорау бирэ белү. (Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә?).

1. Сюжетлы-рольле уен “Кибет”

Балаларга рус телендә кибет уены үткәрү аңлатыла һәм өч төп сорауны куя белүләрен максат итеп куясың. Уен яшелчә, киёмнәр, савыт-саба, өй жиһазлары рәсемнәре кулланып үткәрелә.

(Лексика: Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә?).

2. Дидактик уен “Нинди?”.

Тикшерүдә сорауларны аерым кулланып та үткәрергә була.

Әйберләргә билгесен ачыклау өчен бирелә торган сорауга аңлап җавап бирү һәм ул сорауларны үзлектән куя белү.

(Лексика: нинди? кызыл, сары, яшел, зәңгәр).

3. Дидактик уен “Ничә?”.

Санау күнекмәләрен билгеләү (1- 10 кадәр).

4. Дидактик уен “Дәрес сана”.

Тәрбияче уенчылар, муляжлар, укыту методик комплектындагы күрсәтмә рәсемнәргә санарга тәкъдим итә. Балалар бер-берсенә сорау бирэләр һәм җавап бирэләр. Шулай ук, сорауны тәрбияче үзе дә бирә ала. “Ничә...?”.

Югары балл (2,7-3) – диалогта 3 сорауны да аңлап куллана.

Уртача балл (2-2.6) – диалогта 2 сорауны аңлап куллана.

Уртачадан түбән (1-2) – диалогта 1 сорауны аңлап куллана.

5. Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкаръ итү, раслау).

1. Уен ситуациясе “Әйдәгез танышабыз”.

“Син кем?” сорауына аңлап җавап бирүе билгеләнә.

К вам пришла новая кукла, она хочет с вами познакомиться:

- Исәнмесез. Мин Алсу. Син кем? (Мин Оля яки Коля).
- Мин Алсу, мин кыз. Син кыз? (Юк, мин малай).

2. Уен ситуациясе “Кунак каршылыбыз”.

а) Тәрбияче:

- К нам идут гости. Спроси. “Кто там?”. “Кем анда?”
- Мин Акбай.
- Позови Акбая.
- Акбай, кил монда.

б) У Акбая сегодня день рождение. Подари свою игрушку

- Акбай, мә кызыл туп.
- Рәхмәт.

в) Угости гостей супом или кашей.

- Мә, аш (ботка) (аша).

г) Что бы съестть угощение попроси ложку.

- Кашык бир.
- Нинди кашык?
- Зур, матур, зәңгәр кашык.

- Рәхмәт.

3. Уен ситуациясе “Кибеттә”.

Бала белән бала аралашуы тикшерелә.

- Исәнме! Хәлләр ничек?

- Әйбәт, рәхмәт.

- Аю бир.

- Нинди аю?

- Зур аю, чиста аю, матур аю.

- Ничә?

- Ике аю.

- Мә, ике аю.

- Рәхмәт.

- Сау бул.

Югары балл (2,7-3) – бала сөйләмдә актив, үзлектән сорау бирә, яхшы аралаша.

Уртача балл (2-2.6) – сүз байлыгы бар, тәрбияче ярдәмдә аралаша.

Уртачадан түбән (1-2) – аңлый, русча жавап бирә.

Уку елы ахырында мәктәпкә эзерлек төркеме балаларының

“Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” проекты буенча татар телен үзләштерү дәрәжәләрен билгеләү.

№	Баланың фамилиясе,	Биремнәр					Нәтижә	
		1	2	3	4	5	баллар	дәрәжә

	исеме	“Без инде хэзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” проекты буенча өйрэнгән лексиканы сөйләмдә куллану. (Өйрэнгән темалар буенча биш – алты рәсем яисә предмет күрсәтелә, татарча исемнәрен әйтергә кушыла)	Ягымлы сүзләр куллану (“исәнме”, “исәнмесез”, “сау бул”, “сау булыгыз”, “рәхмәт”, “зур рәхмәт”, “хәерле көн”, “хәлләр	Боерыкны бирә белү (кил, утыр, сикер, уйна, ю, аша, эч, ки, сал, бие, жырла, йөгер, йокла)	Уен ситуацияләрендә үзлектән сорау куя белү. (Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? Син кем? Бу кем? Бу нәрсә? Нишли? Кая барасың?)	Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкаръ иү, раслау)		
1.	Коля							
2.	Оля							
Нәтижәләрне билгеләү								
Югары дәрәжә 2,7 дән 3 кә кадәр				Бала сөйләмдә актив, үзлектән сорау бирә, яхшы аралаша.				
Уртача дәрәжә 2 дән 2,6 га кадәр				Сүз байлыгы бар, тәрбияче ярдәмендә аралаша.				
Уртачадан түбән дәрәжә 1 дән 2 гә кадәр				Аңлый, русча җавап бирә.				

1. “Без инде хэзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” проекты буенча өйрэнгән лексиканы сөйләмдә куллану.

(Өйрэнгән темалар буенча биш – алты рәсем яисә предмет күрсәтелә, татарча исемнәрен әйтергә кушыла)

1. Дидактик үен “Бу нәрсә?”

(Лексика: тычкан, бүре, төлке, керпе, тавык, этәч, үрдәк, аю).

Уен эчтәлеге: Тәрбияче рәсемнәргә күрсәтеп сорый:

- Бу нәрсә? (“бүре”...)

2. Дидактик үен “Портфельдә нәрсә бар?”

(Лексика: китап, дәфтәр, рәсем, мәктәп).

Уен эчтэлегэ: Тэрбияче портфельдэн рәсемнәр яки предмет алып күрсәтә, исемен сорый:

-Портфельдә нәрсә бар?- (“Дәфтәр бар”...)

3. Дидактик уен “Портфельдә нәрсә юк?”

Бала нәрсә юклығын әйтергә тиеш. Уенны рәсемнәр кулланып та үткәрергә була.

4. Дидактик уен “Дәресен айт”

(Лексика: чәк- чәк, өчпочмак, бәрәңгә, аш, ботка, су).

Уен эчтэлегэ: Балага рәсемнәр бирелә. Бала рәсемнәрне атый.

Югары балл (2.7-3) — 10-14 сүз.

Уртача балл (2-2,6) – 7-9 сүз.

Уртачадан түбән балл (1-2) – 1-6 сүз.

2. Ягымлы сүзләр куллану

(“Исәнме”, “Исәнмесез”, “Сау бул”, “Сау булыгыз”, “Рәхмәт”, “Зур рәхмәт”, “Хәерле көн”, “Хәлләр ничек?”, “Әйбәт”)

Ситуатив күнегү:

Телефоннан сөйләшү.

Эш дәфтәрендәге 1 нче биремне кулланып була.

Югары балл (2,7-3) — бала сөйләмдә ягымлы сүзләрне урынлы куллана.

Уртача балл (2-2,6) – тәрбияче ярдәмендә җавап бирә.

Уртачадан түбән балл (1-2) – аңлый, сорауларга җавапны русча бирә.

3. Боерыкны бирә белү.

(Лексика: кил монда, утыр, сикер, ю, аша, эч, уйна, ки, сал, йөггер, бие, жырла, йокла).

Дидактик уен: “Командир”

Эш дэфтэрэндэге 9 нчы биремне кулланып була.

Бер бала икенче балага боерык бирэ. Мәсәлән:

-Коля, сикер! (Коля сикереп күрсәтә).

-Коля, син нишлисең?(Колядан сорый) – Мин сикерәм.

-Коля нишли? (Башка баладан сорый) – Коля сикерә.

Югары балл (2,7-3) — 11-13 сүз белән боерык бирэ, син нишлисең, нишли сорауларын бирэ белә.

Уртача балл (2-2,6) – бары боерык бирэ, сорауларны куя алмый.

Уртачадан түбән балл (1-2) – 1-5 сүз белән боерык бирэ, сорауларны русча әйтә.

4. Уен ситуацияләрендә үзлектән сорау бирэ белү.

(Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? Син кем? Бу кем? Бу нәрсә? Нишли? Кая барасың?)

1. Уен ситуацияләре:

а) “Кибет” (Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә?)

б) “Телефоннан сөйләшү” (Кая барасың? Син нишлисең?)

в) “Танышу” (Син кем? Бу кем? Бу нәрсә? Нишли?)

2. Сюжетлы-рольле уен “Кибет”

Балаларга рус телендә кибет уены үткәрү аңлатыла һәм өч төп сорауны куллана белүләре тикшерелә. Уен яшелчә, киёмнәр, савыт-саба, өй жиһазлары, йорт кошлары, уенчык рәсемнәре кулланып үткәрелә.

(Лексика: Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә?).

2. Дидактик уен “Нинди?”.

Тикшерүдә сорауларны аерым кулланып та үткәрергә була.

(Лексика: кызыл, сары, яшел, зәңгәр, ак, кара).

3. Дидактик уен “Сана”.

Санау күнекмәләрен билгеләү (1- 10 кадәр).

Югары балл (2,7-3) – сорауларны аңлап куллана.

Уртача балл (2-2,6) – аңдый, тәрбияче ярдәме белән куллана.

Уртачадан түбән (1-2) – русча жавап бирә.

5. Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкарь итү, раслау)

1. Уен ситуациясе “Әйдәгез танышабыз”

- Исәнмесез. Син кем? - (Мин Оля яки Коля).
- Мин кыз. Син кыз? - (Юк, мин малай).
- Сиңа ничә яшь?- (6 (7) яшь).

2. Уен ситуациясе “Телефоннан сөйләшү”.(диалогны сан, сыйфат, күләм берәмлеге кертәп баетырга була)

- Исәнме. Хәлләр ничек?
- Әйбәт.
- Нишлисең?
- Мин уйныйм. Син нишлисең?
- Мин ашыйм.
- Нәрсә?
- Алма ашыйм.
- Алма тәмле(ме)?
- Әйе, алма тәмле.
- Сау бул.

3. Уен ситуациясе “Кая барасың?” (мәктәп, кафе, цирк һ.б.)

- Исәнме! Хәлләр ничек?
- Әйбәт, рәхмәт.
- Кая барасың?
- Кафега барам.
- Кафеда нәрсә бар?
- (ашамлыклар атарга мөмкин)

- Саша нишли?
- Саша бэрэңге ашый.
- 4. Ситуатив күнегү.
- а) Син нишлисең?
- Мин биим (утырам, сикерэм, ашыйм, эчэм, уйныйм, йөгөрэм, жырлыйм, йоклыйм).

Югары балл (2,7-3) – бала сөйлэмдә актив, үзлектән сорау бирэ, яхшы аралаша.

Уртача балл (2-2.6) – сүз байлыгы бар, тәрбияче ярдәмендә аралаша.

Уртачадан түбән (1-2) – аңлый, русча жавап бирэ.

6 нчы бүлек

6.1 Перспективное планирование учебно – образовательной работы на 2020 – 2021 учебный год

№	НАИМЕНОВАНИЕ	
1.	ОБРАЗОВАТЕЛЬНАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ 1. Образовательная деятельность по обучению татарскому языку во всех возрастных группах 2. Индивидуальная работа с детьми во всех возрастных группах 3. Наблюдение за самостоятельной деятельностью детей	Три раза в неделю
2.	ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ СО СПЕЦИАЛИСТАМИ МУЗЫКАЛЬНЫЙ РУКОВОДИТЕЛЬ- Согласно графику музыкального руководителя 1. Сказка по мотивам сказки А.Алиша «Хвосты» 2. «В лесу родилась елочка...» 3. «Мамочка милая, мама моя..» 4. «До свидания, детский сад»	Согласно графику музыкального руководителя
3.	ОРГАНИЗАЦИЯ РАЗВИВАЮЩЕЙ СРЕДЫ 1. Центр для сюжетно-ролевой игры «Магазин «Мебель» 2. Пополнение атрибутами центра для сюжетно-ролевой игры «Магазин «Одежда», «Игрушки».	В течение учебного года

4.	<p>ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С РОДИТЕЛЯМИ</p> <p>1. Анкетирование «Татарский дома»</p> <p>2. Консультации</p> <p>-Что такое УМК «Говорим по-татарски»-средние группы</p> <p>-Двуязычие с детства-старшие группы</p> <p>-Использование УМК «Говорим по-татарски» в домашних условиях.- подготовительная группа</p> <p>3. Изготовление памяток для родителей «Словарный минимум»-средние, старшая, подготовительные группы</p> <p>4. Индивидуальные беседы «Рабочая тетрадь по УМК-Ваш помощник»-все группы</p> <p>5. Дни открытых дверей «Учимся играя»</p> <p>6. Праздник «Навруз идет!»</p> <p>7. Праздник «Сабантуй пришел к нам в гости....»</p>	<p>1. сентябрь</p> <p>2. октябрь</p> <p>3. октябрь</p> <p>4. в течение года</p> <p>5. ноябрь, апрель</p> <p>6. март</p> <p>7. май</p>
5.	<p>РАБОТА С ПЕДАГОГАМИ</p> <p>1. Цикл занятий «Я говорю по – татарски» с вновь прибывшими педагогами - 2 раза в месяц (по плану)</p> <p>2. Тестирование по УМК «Я говорю по-татарски»-1 раз в месяц</p> <p>3. Конкурсы</p> <p>-Конкурс между русскоязычными педагогами «Я говорю по-татарски»</p> <p>-Конкурс на лучшую авторскую игру по ЭРС</p> <p>4. Консультации</p> <p>- «Роль языковой среды в обучении татарскому языку»</p> <p>-«Рабочая тетрадь—наш помощник»</p> <p>- «Учимся играя.(компьютерные и настольные игры)</p>	<p>1. ежемесячно</p> <p>2. ежемесячно</p> <p>3. март</p> <p>3. декабрь</p> <p>4. сентябрь</p> <p>4. октябрь</p> <p>4. декабрь</p>
6.	<p>РАБОТА С ДЕТЬМИ</p> <p>1. Участие в муниципальных конкурсах- (сказка, стихи)</p> <p>2. Выступления детей на утренниках на татарском языке со стихами татарских писателей и песнями татарских композиторов</p> <p>2. Конкурс поделок по татарским мультфильмам. «Мой любимый герой»</p> <p>3. День родного языка-по плану</p> <p>4. Тематическое занятие «М. Джалиль – друг детей» -подготовительная группа</p>	<p>1. по муниципальному плану</p> <p>2. по плану музыкального руководителя</p> <p>2. январь</p> <p>3. февраль</p> <p>4. февраль</p>

5.Конкурс между детьми средних групп по УМК «Говорим по-татарски»	5.апрель
6. Праздник «Навруз идет!»-средние, старшие, подготовительная группы	6.март
7.Тематическое занятие «Тукай- в наших сердцах» -старшие, подготовительная группы	7.апрель
8.Праздник «Сабантуй пришел к нам в гости. ....»-все группы	8.май

7 нчебүлек

7.1 Циклограмма-----Балаларга татар теле өйрәтүчәтәрбиячәненәшкөнәбүленәше

День недели	Время	Вид деятельности
Понедельник	7.00-8.00	Работа с документацией
	8.00-8.40	Создание языковой среды в группе «Буквоежки»
	8.40-9.00	Группа Почемучки»---в режиме
	9.00-9.50	Работа с документацией
	9.50-10.10	Группа «Курносики»---в режиме
	10.20-10.50	Группа «Буквоежки»---в режиме
	10.50-12.30	Работа с документацией
Вторник	7.00-7.30	Группа «Буквоежки»---- коррекционная работа
	7.30-8.00	Индивидуальная беседа с родителями группы «Буквоежки»
	8.00-8.30	Создание языковой среды в группе «Буквоежки»
	8.30-8.45	Проветривание. Подготовка к ОД
	8.45-9.15	ОД группа «Буквоежки» 1 подгруппа
	9.25-9.55	ОД группа «Буквоежки» 2 подгруппа
	10.00-10.20	Группа «Звездочки»--в режиме
	10.20-11.30	Изготовление пособий к занятиям
	15.05-15.25	ОД группа «Почемучки» 1 подгруппа
15.35-15.55	ОД группа «Почемучки» 2 подгруппа	
Среда	7.00-7.30	Группа «Почемучки»---коррекционная работа
	7.30-8.00	Индивидуальная беседа с родителями группы «Почемучки»
	8.00-8.30	Создание языковой среды в группе «Почемучки»
	8.30--8.45	Проветривание. Подготовка к ОД
	8.45-9.15	ОД группа «Буквоежки» 1 подгруппа
	9.25-9.55	ОД группа «Буквоежки» 2 подгруппа
	9.55-10.40	Изготовление пособий к занятиям

	10.40-11.00 11.00-11.30 15.05-15.25 15.35-15.55	Группа «Звездочки»---в режиме Работа с узкими специалистами ---консультации ОД группа «Классики» 1 подгруппа ОД группа «Классики» 2 подгруппа
Четверг	7.00-7.30 7.30-8.00 8.00-8.30 8.30-9.00 9.00-9.25 9.35-10.00 10.00-11.00 11.00-11.25 11.25-12.30	Группа «Классики»--коррекционная, работа Индивидуальные беседы с родителями группы «Классики» Создание языковой среды в группе «Классики» Проветривание. Подготовка к ОД ОД группа «Почемучки» 1 подгруппа ОД группа «Почемучки» 2 подгруппа Изготовление дидактических пособий для индивидуальной работы с детьми Группа «Классики»---в режиме Изготовление дидактических пособий для индивидуальной работы с детьми
Пятница	7.00-7.20 7.20-7.40 7.40-8.30 8.30-8.45 8.45-9.10 9.20-9.45 9.45-10.00 10.00-10.20 10.20-11.30 11.30-12.30	Группа «Курносики»---коррекционная работа Группа «Звездочки»---коррекционная работа Работа с документацией Подготовка к ОД, проветривание ОД группа «Классики» 1 подгруппа ОД группа «Классики» 2 подгруппа Работа с документацией Группа «Курносики»---в режиме Изготовление дидактических пособий для индивидуальной работы с детьми Работа с педагогами

8 нчебулек

8.1 Сетка занятий-----Белем бирү эшчэнлеге челтәре

ДНИ НЕДЕЛИ	УТРО	РЕЖИМНЫЙ МОМЕНТ	ВЕЧЕР
ПОНЕДЕЛЬНИК		«Почемучки»- 8.40—9.00 «Курносики» 9.50---10.10	

		«Буквоежки» 10.20---10.50	
ВТОРНИК	«Буквоежки» 8.45---9.15 9.25---9.55	«Звездочки» 10.00---10.20	«Почемучки» 15.05---15.25 15.35---15.55
СРЕДА	«Буквоежки» 8.45---9.15 9.25---9.55	«Звездочки» 10.40---11.00	«Классики» 15.05---15.25 15.35---15.55
ЧЕТВЕРГ	«Почемучки» 9.00---9.25 9.35---10.00	«Классики» 11.00---11.25	
ПЯТНИЦА	«Классики» 8.45---9.10 9.20---9.45	«Курносики» 10.00---10.20	

Әдәбият

1. Мәктәпкәчә мәгарифнең Федераль дәүләт белем стандарты (Россия Федерациясе Мәгариф һәм фән министрлыгының 2013елның 17 октябрдә 1155 нче номерлы боекы нигездә расланган).
2. Татарстан Республикасының “Татарстан Республикасында Татарстан Республикасының дәүләт телләре һәм башка телләр турында” Законы.
3. Иванова Л. Ф. Программа обучения английскому языку в дошкольном образовательном учреждении Республики Татарстан “FirstStepsinEnglish”. – Казань, 2011.
4. Гальперин П. Я. “Основы теории поэтапного формирования умственных действий и концепции порождения речи”. - Москва, 1989.
5. Пассов Е. И. “Основы коммуникативной методики обучения иноязычному общению”. - Москва, 1989.
6. Зарипова З.М., Кидрячева Р.Г. Балаларбакчасында рус балаларына татар теле өйрәтү программасы. «Идел-Пресс», 2013.
7. Зарипова З.М., Кидрячева Р.Г. “Татарча сөйләшәбез”. 4-5 яшьлек балаларны татар теленә өйрәтү буенча методик ярдәмлек, «Хәтер», 2011
8. Зарипова З.М., Кидрячева Р.Г. “Татарча сөйләшәбез”. 5-6 яшьлек балаларны татар теленә өйрәтү буенча методик ярдәмлек, «Хәтер», 2012
9. Зарипова З.М., Кидрячева Р.Г. “Татарча сөйләшәбез”. 6-7 яшьлек балаларны татар теленә өйрәтү буенча методик ярдәмлек, «Татарстан китап нәшрияты», 2012.
10. Закирова К.В., Муртазина Л.Р. “Әй, уйныйбыз, уйныйбыз”.- Казан, 2013.
11. Зарипова З.М., Исаева Р.С. “Үстерешле уен”. - Казан, 2013.
12. К. В. Закирова К.В., Муртазина Л.Р. “Балачак – уйнап - көлеп үсәр чак”.- Казан, 2012.

МӘКТӘПКӘЧӘ ЯШЫТӘГЕ БАЛАЛАРНЫҢ ТАТАР ТЕЛЕНДӘ СӨЙЛӘШӘ (АРАЛАША) БЕЛҮ КҮНЕКМӘЛӘРЕН ТИКШЕРҮ.

Тикшерү үткәрү буенча киңәшләр.

Балаларның татар телендә аңлау һәм сөйләшә (аралаша) белү күнекмәләрен уку елы башында (октябрь ае) һәм уку елы ахырында (апрель аенда) тикшерелә. Уртанчылар төркеме балалары белән тикшерү уку елы ахырында үткәрелә. Уку елы уртасында тематик тикшерү (декабрь, январь) үткәререгә мөмкин.

Тикшерүне һәр бала белән аерым, 1 – 2 бала катнашында, ә йомгаклау эшчәнлегә булганда барлык балалар белән бергә дә үткәрергә була. Тикшерү вакыты 10-15 минутан артмаска тиеш.

Биремнәр балаларның яшь үзенчәлекләрен исәпкә алып үткәрелә, уен-бирем рус телендә аңлатыла. Биремнәр мавыктыргыч һәм кызыклы булырга тиеш. Сораулар ачык, төгәл итеп, интонация белән бирелә. Тикшерүче балаларның җавабын тыңлаганда елмаеп, кирәк булса җавапны дөресләп, бала әйтә алмаганда булышырга тиеш.

Тикшерү барышында яңа материал бирелми. Тикшерүне эш дәфтәрләре, таратма, күрсәтмә рәсемнәр, интерактив тактада уеннар кулланып үткәрергә дә була.

Биремнәр, уеннар өчен кирәк булган күрсәтмәлелек алдан әзерләнеп куелган булырга тиеш. Тикшерүче һәр биремгә аерым балл куеп бара. Тикшерү ахырында баллар саны кушыла һәм 5 кә бүленә. Шулай итеп гомуми нәтижә ясала.

Пронумеровано, прошнуровано,

скреплено печатью

49

лист

Заведующий

Иванова С.Н.

